

6 Şubat
2024

HAFTALIK GÜNDEM

EKONOMİ YÖNETİLEMİYOR

Ocak 2024 enflasyon oranları açıklandı. Enflasyon oranları yüzdelik olarak aşağıdaki tabloda:

	TÜFE AYLIK	TÜFE YILLIK	ÜFE AYLIK	ÜFE YILLIK
TÜİK	6,70	64,86	4,14	44,20
İTO	6,72	76,17	4,69	61,48
ENAG	9,38	129,11	-	-

Uzun yıllardır İTO'nun açıkladığı İstanbul Ücretliler Geçim Endeksi ile TÜİK oranları arasında görmezden gelinebilir düzeydeki farklar AKP döneminde belirgin şekilde artmaya başlamıştı. Bu durum yurt dışı finans çevrelerinde de açıktan eleştirilmeye başlamıştı. Bu sefer aylık TÜFE bazında İTO ile TÜİK'in yakınlaştığı görülüyor. Yıllık TÜFE'de ise fark sürüyor.

Neresinden bakarsak bakalım AKP büyük yoksullaştırıcı olarak davranmaya devam ediyor. Bu oranlar söz konusuysen emeklilere en fazla yüzde 49,25 düzeyinde artış reva görüyor. Hele en düşük düzeyde maaş alan milyonlarca emekliye ancak yüzde 33'lük zam yapıyor. 7 bin 500 lira olan maaşlar 10 bin lira düzeyinde kaldı.

İstibdat yönetimi devletin alacaklarına uygulanan yeniden değerlendirme oranlarında TÜİK istatistiklerinin çok üstünde artışa gidiyor. Demek ki işlerine ge-

lince gerçek enflasyon oranlarını uygulayabiliyorlar. Yoksullukla mücadele için istibdat yönetimi hiçbir gerçekçi önleme başvurmazken örgütlü emekçiler bir nebze olsun kazanımlar elde edebiliyor. Metal ve taşımacılık işçileri direniş iradesini gösterince toplu sözleşmelerinde yüzde yüzlük artışlar elde edebildi. Benzer şekilde direnme iradesi gösteren kamu işçileri de kazanımlar elde ettiler. Bu kazanımların enflasyon karşısında hızla eriyeceğini öngörüyoruz, ama diğer yandan örgütlü hareket etmenin gücü de ortaya çıkıyor.

İşçiler, emekçiler, emekliler yoksullukla boğuşurken; esnaf, küçük ve orta ölçekli işletmeler iflasa sürüklenirken iktidarın ekonomi yönetiminde kayırmacılık, keyfilik, görevi kötüye kullanma ve kariyer çatışmaları diz boyu. Daha göreve geleli 7 ay olan TC Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan görevden alındı. Erkan hakkında devlet olanaklarını kötüye kullanma, babasının banka yönetimine karışması, makam odası ve aracına sahip olması, MB personelinin ve olanaklarının ailenin özel işlerinde kullanılması gibi iddialar vardı. Kendisine karşı yürütülen kampanya sonucunda Erkan, "Karakter suikastına uğradım. Ailemin yıpranmasını önlemek için görevden affımı rica ettim" diye duyuruda bulundu.

Erkan'a karşı kampanya, Bilal Erdoğan'ın yakın arkadaşını görevden alması üzerine AKP içinden sızdırılan bilgilerle başlamıştı. Bilal Erdoğan'ın babasına Erkan'ı şikâyet ettiği ve görevden alınan arkadaşının işe iadesinin sağlandığı bilgileri yayılmıştı. Fakat karalama kampanyaları durmadı. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ise istifa sürecinde Erkan'a hiç sahip çıkmadı. Başlarda aynı ekipten oldukları düşünülen Şimşek ve Erkan'ın hiç de iyi anlaşamadıkları, Şimşek'in, "Benim sağladığım başarıları MB'nin başarısıymış gibi anlatıyorsun. Benim başarılarıma konuyorsun" diye Erkan'a kızdığı da sızan bilgiler arasında.

Tabii gerçekte bir başarı falan yok. Ne dışarıdan uzun vadeli para geldi ne ekonomi toparlanmaya başladı.

AKP kaynaklarından sızdırılan bilgilere göre istibdat yönetimi Erkan'ı seçimden önce görevden almayı daha uygun bulmuş. "Seçim sonrasında görevden almak dış dünyaya daha kötü bir mesaj olur. Şimşek zaten göreve devam ediyor. Hep bir ağızdan politikaların değişmeyeceğini açıklarız. Sarsıntı az olur" diye düşünmüşler.

MB Başkanı olarak, üç başkan yardımcısından biri olan Fatih Karahan atandı. Karahan, Türkiye'nin ABD Büyükelçisi Murat Mercan'ın yeğeni. Üniversiteyi Pensilvanya'da okumuş. Okul arkadaşları tarafından Fethullahçı olarak biliniyor. Karahan'ın dayısı Murat Mercan şu anki görevinden önce Japonya Büyükelçisiydi. Ondan da önce iktidarın Fethullah hareketiyle ballı börekli olduğu dönemin gözde Fethullahçılarından. Orduya karşı yapılan bütün kumpaslarda payı var. O dönemde çıkarılan kritik kanunların, Anayasa değişikliklerinin yazarı.

Mercan'ın yazdığı kanunlardan birine örnek vere-

lim. İlker Başbuğ, 28 Ocak 2020'de Haber Global televizyonunda katıldığı bir programda FETÖ'nün siyasi ayağı üzerine konuşurken komutanların Anayasaya aykırı şekilde sivil mahkemelerde yargılanmasının önünü açan kanunu anımsatmış, "26 Haziran 2009'da bu iki konuyu içeren kanun teklifini kim hazırladı? Ben bilmiyorum. 'Araştırınlar' diyorum. Ben bir ipucu veriyorum" ifadelerini kullanmıştı. Sonra ortalık karışmış, Başbuğ tekrar yargılanmaya başlamıştı. Anımsadınız mı? İşte bu kanun Mercan'ın kaleminden çıkmıştı.

Mercan, 15 Temmuz sürecinde Erdoğan'a biat eden Fethullahçılar arasında yerini aldı. Erdoğan onu gözlerden uzak bir terfi makamına, Japonya Büyükelçiliğine atadı. Yetenekli Bay Mercan, iktidar ile tekrar ballı börekli ilişkiler kurdu. Sonra bir terfi daha alarak ABD Büyükelçisi oldu. Görev süresi doldu. Yaş haddinden emekli olması gerekiyor. Yerine henüz bir atama yapılmadığı için görevini sürdürüyor.

Karahan, bu koşullarda ekonomi yönetiminin kritik bir koltuğuna oturuyor. Halk yoksulluğa, işletmeler iflasa sürüklenirken ekonomi yönetimi, MB Başkanına "Benim başarılarımı çalılıyorsun" diye küsen bakana, babasının ağızına bakan başkana, arkadaşı Bilal'in babasına güvenen daire başkanına emanetmiş meğer. Şimdi ise yüksek makamlarda dayısı olan başkanla kan tazeliyoruz. Bir de buna Gaye Erkan'ın başka bir işe başlamazsa iki yıl boyunca maaşını almaya devam edebileceğini de eklemek gerekir.

Bu manzara karşısında Moğollar grubunun yıllar önce yaptığı "Kanıtlar Kanatlı" şarkısı geliyor insanın aklına. "Sülalenin bir kolu önceden açmış yolu / Emmi dayı enişte arpası bol bir işte / ... / Kanıtlar kanatlı devletin malı ne tatlı."

DEPREMİN YILDÖNÜMÜ

6 Şubat depreminin birinci yıldönümünü büyük bir yas ortamında yaşadık. Deprem olduğu saatlerde Hatay ve Kahramanmaraş başta olmak üzere insanlar sokağa çıkıp yakınlarını kaybettikleri yerlere gittiler. Mumlar yakıldı, gözyaşları döküldü, ağıtlar söylendi. Gündüz mezarlıklar ziyaret edildi. Tabii deprem öncesinde görevlerini yapmayarak tedbir almayan ve sonrasında enkazlara müdahale etmekte geç kalan, şimdi ise depremin yaralarını bir türlü sarmayan iktidar ve yerel yönetimler protesto edildi. Yürüyüşler düzenlendi. Türkiye halkı göğsündeki yarayı tüm acısıyla hissetmeye devam ediyor.

Erdoğan depremin yıldönümünde Hatay'da AKP adaylarını tanıtmaya toplantısında yaptığı konuşmada, "Merkezi yönetim ile yerel yönetim el ele vermezse, dayanışma içinde olmazlarsa o şehre herhangi bir şey gelmez. Hatay'a geldi mi? Şu anda Hatay garip kaldı, mahzun kaldı" dedi. Apaçık şekilde depremin yaralarını sarma çalışmalarında Hatay'a ayrımcılık yapıldığını ve AKP seçilemezse ayrımcılığın yapılmaya devam edeceğini söyledi. Ayrımcılık ve şantaj. Anayasaya, yasalara aykırı ve vicdana, ahlaka sığmayan bir durum. Ama Erdoğan bu şantajdan sonuç alacağına da inanıyor.

Katılımcıların bu sözleri alkışlaması da ayrıca tartışıldı. Tabii burada bir halk toplantısı olmadığını, AKP'nin belediye başkan adaylarının tanıtıldığı partililer toplantısı olduğunu anımsatalım. Ama yine de bu sözlerin alkışlanması insanlık için bir yara. Bu yaklaşım aynı zamanda muhalefetin yönettiği ve yöneteceği bütün şehirler için de tehdit anlamına geliyor. İktidarın gereken yanıtı halktan alacağını düşünmek gerekir.

Deprem yaralarının sarılamadığı ortada. Cumhurbaşkanı Erdoğan 2 Nisan 2023'te yaptığı konuşmada, "Amacımız bir yıl içinde 319 bin konut ve köy evini hak sahiplerine teslim etmektir. Toplamda inşa edeceğimiz konut sayısı 650 bini bulacaktır" demişti.

3 Şubat 2024'te Hatay'da yaptığı konuşmada ise, "Bölge genelinde hâlen yapımı süren 40 bin konutu inşaatı tamamlandıkça peyderpey hak sahiplerine teslim edeceğiz" dedi. Yani bir yıl sonra deprem bölgesinde tamamlanan değil, yapımı süren 40 bin konut var. Söz verilen 319 bin konuttan çok uzaktayız.

Şu an kura ile teslim edilenler bile bitmiş değil, bitmek üzere olanlar. Hepsisi de ancak 40 bin. Bu kadar. Ayrıca

bir yıl geçmesine rağmen bölgede henüz yapımı bitmeyen konteyner kentler olduğu da biliniyor. Tek başına bu veriler bile deprem bölgesinde halkın yaralarının henüz sarılamadığını ortaya koyuyor.

Erdoğan yine yaptığı konuşmalarda "Deprem yaralarını sarmak için 105 milyar lira harcadık" dedi. Dolar bazında yaklaşık 3 buçuk milyar dolar eder. Fakat bu miktardan daha fazla para Dünya Bankası ve Avrupa Kalkınma Ajansından depremde kullanılmak üzere acil kredi olarak alınmıştı. Bir de ülke içinde yapılan bağış kampanyalarından toplanan paralar var. Bu arada kampanya sırasında televizyonlarda şov yapan büyük patronların neredeyse hiçbirinin taahhüt ettiği parayı ödemediği de ortaya çıktı.

Erdoğan işte bu konutların dağıtımlarının başladığı aşamada, mağdur durumdaki acılı insanları "Ver oyu al evi" diye tehdit ediyor.

Deprem yıldönümü ile ilgili CHP Genel Başkanı Özgür Özel de konuştu. Depreme müdahalede yaşanan gecikmeyi eleştirirken "Darbe paranoyasıyla Orduyu üç gün kışlasından çıkarmadılar. Birileri demiş ki (Erdoğan'ı kastediyor) Orduyu çıkarmak işlerin en kolayını ama sonra geriye sokmak çok zor" dedi. O acılı günlerde Ordu niye kışladan çıkmıyor diye tartışmalar yaşanmıştı.

Deprem yaralarını sarmak için ulusal bir seferberliğe gereksinim olduğu açık şekilde görülüyor. İnsanlar aç açıkta koca bir yıl geçirdiler. Kentler, üretim, ticaret derme çatma barakalarda ayakta kalmaya çalışıyor. Yoksulluk deprem bölgelerinde katmerli yaşanıyor. Deprem anından itibaren halk büyük bir seferberlik yaptı zaten. Yine yapıyor yine yapar. Ama asıl güç kamunun elinde. Ve asıl para dolar milyarderlerinin elinde. Deprem yaralarının hızla sarılabilmesi için gecikmeden servet vergisi konulmalı, elde edilen kaynaklar devlet eliyle yatırımlara dönüştürülmeli, halk seferberliği en verimli şekilde kamu tarafından koordine edilmeli.

Yurttaşlarını garip ve mahzun bırakmayacak bir yönetim her zamankinden daha çok gereksinim var. Feodalizmin Orta Çağ anlayışı ile kapitalizmin vurgunculuğunu ortadan kaldıracak, yurttaşların yaralarını saracak, ülkeyi kalkındıracak, işçilerin şehir ve köy emekçilerinin, bütün halkın ortak yönetimine, birleşik halk hükümetine, ulusal demokratik halk iktidarına gerek var.

LAİKLİĞİN YILDÖNÜMÜNDE

5 Şubat 2024 laikliğin Anayasaya işlenişinin 87. yıldönümü. 5 Şubat genel olarak laikliğin Anayasaya işlendiği gün olarak kutlanıyor ama daha köklü bir devrimsel süreci anlatıyor gerçekte.

Laiklik ilkesine yer veren 1937 yılındaki Anayasa değişikliğinde "Türkiye Devleti, cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, lâik ve inkılâpçıdır" denilmesi de zaten cumhuriyetçilik, bağımsızlıkçılık, halkçılık, devletçilik ve devrimcilik ile laiklik arasındaki kopmaz bağların ifadesidir.

Cumhuriyet devriminin bu ilkeleri 1961 ve 1982 Anayasalarında "değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez" nitelikler olarak yer aldı. Türkiye Cumhuriyeti "bağımsız, bütün, laik, demokratik, sosyal hukuk devleti" olarak tanımlandı.

Erdoğan, 5 Şubat'ın yıldönümünde Diyanet Akademisinde mezuniyet törenine katıldı. "Şeriatla düşmanlık esasında dinin kendisine husumettir (düşmanlıktır)" dedi. Bu açıktan laikliğe aykırı bir açıklama. Laikliğin ilk işlerinden bazılarını Halifelîğin lağvedilmesi, Şer'îye ve Evkaf Vekâleti (Din İşleri ve Vakıflar Bakanlığı) ile Mehakimi Şeriyenin (Din İşleri Mahkemeleri) kaldırılması oluşturuyor.

Laikliğin Anayasaya işlenmesinin 87. yıldönümünde laikliğe karşı odak olduğu Anayasa Mahkemesi kararıyla tescilli olan AKP iktidarında. Bu çarpıklık anomi toplumuna gidişteki önemli bir başlangıcı oluşturuyor. Ama emperyalizmin ve işbirlikçilerinin karşı devrimci saldırısında ne kadar geriye düşmüş olursak olalım, asıl olan devrimlerdir. Türkiye halkı cumhuriyete de, laikliğe de, bağımsızlığa da, halkçılığa da, devletçiliğe de, devrimciliğe de sahip çıkacaktır. Mustafa Kemal Atatürk'ün sözüyle, "Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, mensuplar memleketi olamaz. En doğru, en gerçek yol, medeniyet yoludur. Medeniyetin gerektirdiğini yapmak insan olmak için yeterlidir."

YEREL SEÇİMLER

DEM Parti ile CHP arasındaki yerel seçim pazarlıklarında anlaşma olmadığı duyurulmuştu. DEM, İstanbul Belediye Meclisinde yüzde 20 kontenjan, üç ilçe belediye başkanlığı ve İBB Genel Sekreterliğini istemiş. CHP yönetimi yüzde 20 kontenjan dışındaki iki teklife olmaz deyince anlaşma sağlanamadığı açıklanmıştı. Bunun üzerine Başak Demirtaş DEM Parti İBB adayı olarak seçime gireceğini açıklamıştı. Ama 7 Şubatta yapılan yazılı açıklama ile Başak Demirtaş partisiyle anlaşarak adaylıktan çekildiğini duyurdu. Pazarlıklar sürüyor.

CHP, Muharrem İnce ile anlaşamadı. İzmir'de merkez ilçe belediyelerinden birini isteyen İnce'ye CHP yönetimi olmaz demiş. İnce ise her yerde "39 milletvekili verdiniz sağ partilere. Saadet gruptan düştü, destek oldunuz. Saadetin adayı ilk demecini verdi 'İstanbul 5 yıl kaybetti belediyecilikte' dedi. Niye kendinize işkence yapıyorsunuz" diye konuşuyor.

Saadet ve İyi Parti ayrı giriyor. DEM ile kırılğan bir pazarlık sürüyor. İktidar bloku ise Yeniden Refah dışında bütünlüğünü koruyor. Erbakan anlaşma olmadığını seçimlere ayrı gireceklerini açıkladı ama listelerin verileceği son ana kadar pazarlıklar sürecektir.

Sonuç olarak iktidar blokunun bütünlüğünü koruduğu, CHP'nin ve eski ittifaklarının ayrı girdiği, hatta CHP'nin kendi içinde bile bütünlüğünü koruyamadığı bir tablo çıkıyor ortaya. Aynı dağınıklık sol sosyalist güçlerde de görülüyor. Her parti kendi başına seçimlere girme eğilimi gösteriyor. Oysa bugün en gerekli şey, ulusal demokratik güçlerin en geniş birliğini sağlamaktır. Seçimlerden başlamak üzere yaygın ve istikrarlı bir birliğin kurulması şart.

ÇAĞLAYAN ADLİYESİNDE SALDIRI

Çağlayan Adliyesinde 6 Şubat 2024'te terör saldırısı gerçekleştirildi. Saldırığı DHKP-C üstlendi. Silahlı iki kişi tarafından gerçekleştirilen saldırıda 4'ü sivil 3'ü polis olmak üzere 7 kişi vuruldu. Vurulan sivil vatandaş hastanede hayatını kaybetti. 6 yaralının hayati tehlikesi yok. İki saldırgan da açılan polis ateşle vurularak öldü. Saldırıya katılan kadının kız kardeşinin aynı gün Çağlayan'da görülecek olan DHKP-C davasında yargılandığı açıklandı. 34 kişi saldırının hemen ardından yapılan operasyonlarda gözaltına alındı.

Terör saldırısının istibdat yönetiminin depremin yaralarını kapatamadığının ortaya çıktığı bir günde yapılması, hedef gözetilmeden polislere ve halka ateş açılması, iki kişinin emperyalizme ve işbirlikçilerinin provokasyonlarına zemin hazırlayan böyle bir saldırıda göz göre göre ölüme gönderilmiş olması içler acısı.

TEĞMENLER SORUŞTURMASI

10 Kasım 2023'te yapılan Atatürk'ü anma törenlerinde Tuzla Piyade Okulunda görevli 3 dinci teğmenin Atatürk resmini yakalarına takmamaları üzerine 4 Atatürkçü teğmen müdahale etmiş, aralarındaki tartışma arbedeye dönüşmüştü. Soruşturma sırasında teğmenlerin hepsi açığa alınmıştı. Soruşturma sonunda 3 dinci ve 4 Atatürkçü teğmenin ihraç edilmesine karar verildi. Karara göre Atatürk resmini takmamak bir disiplin suçu. Ama aynı zamanda disiplini sağlamakla görevli komutan dururken teğmenlerin müdahale etmesi de disiplin suçu. İki suç da birbirine eşitlenmiş oluyor. Kararın kesinleşmesi için üst kurul tarafından onaylanması gerekiyor. İlginç bir karar olarak not ediyoruz.

AMERİKA SAVAŞI YAYIYOR

Dış politika gelişmelerine baktığımızda Amerika'nın bölgesel çatışmalar ile savaş ortamını yaydığını, körüklediğini görüyoruz. İsrail'in Filistin'e açtığı savaş var. Bu aynı zamanda Amerika'nın savaşı. Ukrayna'da NATO'nun ve Amerika'nın Rusya'ya karşı açtığı savaş var. Onun dışında Amerika İngiltere ile Yemen'i sistemli olarak günlerdir vuruyor. Sonra Suriye'yi ve Irak'ı tek başına vuruyor. Yani üç ülkeyi vuruyor. İki ülkede de savaşıyor.

Amerika, Irak ve Suriye'de 85 hedefi vurduğunu ilan etti. 40 kişiyi öldürdüğünü, 65 kişiyi yaraladığını duyurdu. Bu saldırığı üç Amerikan askerinin öldüğü 40 askerin yaralandığı saldırığı misilleme olarak yaptıklarını açıklıyorlar. Yemen'de ise 36 hedefin vurulduğunu duyuruyorlar. Diğer yandan da Biden yönetimi resmî

açıklamalarında "Biz savaşın yayılmasını istemiyoruz, daha fazla savaş istemiyoruz, elimizde yeterince savaş var ama intikam alıyoruz" diye açıklama yapıyor. Peki intikam alınca ne oluyor? Karşılık beklenmiyor mu?

Irak İslami Direniş Hareketi de Biden'in açıklamalarından sonra 5 Şubat 2024'te, SDG'nin olduğu Suriye petrol bölgesindeki El Ömer üssüne saldırdı. Bu üs aynı zamanda SDG'ye eğitim veren Amerikan askerlerinin bulunduğu bir üs. Burada eğitimler de yapılıyor. ABD yönetimi siha saldırısında 6 kişinin öldüğünü, Amerikan askerlerinin zarar görmediğini duyurdu. Şimdi bu saldırının intikamını da almak isteyeceklerdir. Bu tırmanışın bir yerde savaşa neden olma riski yükseliyor.

MACARİSTAN'IN İSVEÇ İNADI

Türkiye'nin İsveç'in NATO'ya girmesini onaylamasından sonra, onay vermeyen bir tek Macaristan kaldı. Macaristan parlamentosu 26 Şubat'a kadar tatilde. Muhalefet partileri İsveç'e onay vermek için imza toplayarak meclisi olağanüstü toplantıya çağırdılar. Meclis başkanı da meclisi toplantıya çağırırdı. Fakat yapılan oturuma iktidar partileri katılmayınca çoğunluk sağlanamadı. Toplantı yapılamadı. İktidar kanadı "Aceleye gerek olmadığını, İsveç'in Macaristan'ın isteklerini henüz karşılamadığını" söylüyor.

Macaristan Başbakanı Victor Orban, İsveç Başbakanını görüşmeye çağırmış. İsveç tarafı da "Siz bize kasıtlı davranıyorsunuz, gelmeyiz" diye yanıt vermiş. Orban muhalefete çatarak "Türkiye'ye gitmişlerdi bizim ne eksikimiz var. NATO'ya girmek istiyorlarsa bizden de onay almak zorundalar" diye açıklama yaptı.

ARJANTİN

Yeni devlet başkanı seçilen faşist Milei'nin foyası kitle-sel düzeyde ortaya çıkmaya başladı. İşçi sendikaları ve emekliler hem ortak protesto yaptılar hem de emekliler ayrıca kitlesel protestolar yaptılar. Polis, emeklilerin gösterilerine sert saldırdı. İnsanlar yaralandı. Emekliler polise, "Sizin hiç neneniz dedeniz yok mu? Nasıl saldıyorsunuz?" diye seslerini yükseltiyorlar. Halkın gözünde Milei'nin yaldızlarının erken dökülmeye başlaması umut verici.

ÇİFTÇİ RÖNESANSI

Avrupa'da çiftçi rönesansı yaşanıyor. İtalya'da çiftçiler 6 Şubatta ülke genelinde bütün bölgelerden "Roma'ya yürüyüş" kararı aldılar. Köylüler Roma'ya traktörler ile gidecekler. İtalya tarihinde Roma'ya yürüyüşün simgesel bir yönü var. Faşizm de Roma'ya yürüyüş ile iktidara gelmişti. Şimdi çiftçiler Roma'yı "fethetmeye" gidiyorlar. Çiftçiler Avrupa Birliği'nin politikalarını protesto etmek, üretime getirilen kısıtlamaları kaldırmak için yürüyor.

Fransa'da kitlesel köylü hareketleri Paris'te etkili oldu. Çiftçiler saman balyalarını Eyfel Kulesinin önüne yığdılar. Tırları, gübre tankerleri, traktörleri ve kepçeleri ile Paris so-

kaklarında gösteri yapıyorlardı. Hükümet çiftçilerin taleplerini kabul etmek üzere söz verdi. Çiftçilerin haklı olduklarını, savsaklanan sorunlarını çözmek için harekete geçeceklerini açıkladı.

Almanya ve Belçika'da da kitlesel gösteriler yaşandı.

Polonya ve Romanya'da ise daha çok Ukrayna buğdayının düşük fiyata ihraç edilmesine yönelik tepkiler oldu. Çiftçiler sınırı araçlarıyla kapattılar.

Avrupa genelinde çiftçiler her yerde ortak sloganlar geliştirmeye başladılar. "Çiftçi yoksa yiyecek yok" sloganı en yaygın olarak öne çıkanlardan.